

!ДОБРЕ НИ ДОЈДОФТЕ НА УЧИЛИШТЕ! ШКОЛСКИ ИНФОРМАЦИИ ЗА СТРАНСКИ ДРЖАВЈАНИ¹

ОПШТА ШКОЛСКА ОБВРСКА

Општата школска обврска важи за сите деца кои стално живеат во Австрија (најкратко едно полугодие, еден семестар, одприлика 6 месеци). За деца кои кратко се задржуваат во Австрија, не важи општата школска обврска, меѓутоа имаат право да посетуваат една австриска школа (чл.1 и 17 SchPflG):

Под деца се подразбира малолетници, за кои важи општата школска обврска или деца на кои им је дозволено доброволно следење на наставата. Општообразовните школи се: основна, главна и специјална како и политехничка школа (чл. 3 и 4 SchOrgG)

ПОЧЕТОК И ТРАЕЊЕ НА ОПШТАТА ШКОЛСКА ОБВРСКА

Општата школска обврска почнува со наполнета 6-та година од животот до 1 септември и трае 9 школски години (чл. 2 и 3 SchPflG):

ТРОШОЦИТЕ ЗА СЛЕДЕЊЕ НА НАСТАВАТА

Посетувањето на државните школи е бесплатно. Посетувањето на приватните школи се плаќа (чл. 2 и 1 SchOrgG).

ПОЧЕТОК НА ШКОЛСКАТА ГОДИНА

Школската година во Штајермарк започнува од вториот понеделник на септември (чл. 2 и 1 SchZG).

СМЕНУВАЊЕ НА УЧИЛИШТЕТО

За секое државно обавезно училиште постои можноста за сменување на училиштето. Сменувањето на училиштето е правно дефинирано во една средина од државно обавезно училиште (чл.13. и 1 бр.1 PflSchErh-GG). За другите видови на училишта не постои можноста за сменување на училиштето (чл.4 и 6 SchOrgG).

ПРИЕМ НА РЕДОВНИ УЧЕНИЦИ-ЧКИ

Како редовни ученици-чки се примаат следните групи: а) Да ги имаат исполнето сите законски обврски за прием во одредено училиште или школски степен, б) Да го имаат совладано германскиот јазик, онолку колку што е потребно бес тешкотии да се следи наставната програма, и в) Да поседуваат здравствени и телесни способности кои се потребни за следење на наставната програма (чл.3 и 1 SchUG):

ПРИЕМ НА НЕ РЕДОВНИ УЧЕНИЦИ-ЧКИ

Во колку познавањето на германскиот јазик не е доволно за следење на наставата, постои можност за прием на не редовен ученик-чка. Постигнатите резултати на не редовните ученици не мораат да бидат оценувани. Приемот на не редовните ученици-чки со општа школска обврска е одобрено најдолго за 12 месеци. Кај учениците-чките на кои германскиот јазик не им е мајчин јазик може рокот да се продолжи максимално за 12 месеци. Учениците-чките кои се примаат во второто полугодие ова полугодие нема да им се рачуана во рокот од 2 години (чл. 4 бр. 2 и 3 SchUG).

ПРИЕМЕН ИСПИТ

Учениците-чките кои ја следеле наставата во странство и сакаат да се запишат во втори или повисок степен на школување како редовни ученици-чки се обврзани да полагаат приемен испит. Се полага за да се провери знаењето од предходното образование, дали е доволно за запишување во саканиот школски степен на образование. Приемниот испит може да изостане во случај кога успехот (оценките) од предходното образование докажуваат дека го поседува штофот од предходниот степен (чл. 3 и 6 SchUG).

НАСТАВЕН ЈАЗИК

Наставата се одржува на германски јазик, освен во училишта кои се специјализирани за национални малцинства, каде со законот или со меѓународни спогодби се утврдени исклучоци (постапки). Исто така постојат постапки и во приватните училишта (чл.16 бр. 1 и 2 SchUG).

ИЗМЕНА НА ЈАЗИКОТ

Учениците-чките на кои германскиот јазик не им е мајчин јазик, можат да поднесат барање кое го одобрува директорот на школата да полагаат германски јазик како прв жив странски јазик во колку тој е предвиден и е обавезен предмет во наставниот програм. Тие ученици-чки се обврзани да полагаат испит на мајчин јазик во школата или надвор од неа. Постигнатите резултати мораат да бидат изедначени со резултатите на учениците-чките

¹ Составувач и советник: LANDESSCHULRAT FÜR STEIERMARK, BERATUNGSSTELLE FÜR MIGRANTINNEN UND MIGRANTEN, 8011 Graz, Postfach 663, Körblergasse 23/V/514, тел.: 0316/345/198, факс: 0316/345/455, е-пошта: gottfried.kerschbaumer@lrs-stmk.gv.at.

на кои германскиот јазик им е мајчин јазик. **Условите се:** **а)** Ученикот-чката **мора** да посетува еден таков вид на училиште каде еден **жив јазик** во тоа одделение (не е одреден јазик) али **мора да биде обавезен предмет**. **б)** **Замената на оценката** може да се замени **само** со оценка од **жив странски јазик** кој е предвиден (како **обврзан** или **слободен предмет**) во наставниот програм. **в)** **Полагањето** (односно вонреден испит) **мора да биде можно** (чл. 18 [12] SchUG).

Таквата замена на германскиот јазик со мајчин јазик е можна во **главните и политехничките школи**, во кои се одржува наставата на мајчин јазик, исто така и со сите други јазици за тоа што постои прилагоден наставен план.

НАСТАВАТА НА МАЈЧИН ЈАЗИК

На учениците-чките во Австрија на кои германскиот јазик не им е мајчин јазик, **дозволено е** во одредени услови следење на наставата на мајчин јазик од **2 до 6** часа неделно. Во **предшколските, нижите (основните) и специјалните школи (од 1 до 5 одделение)** може да биде понудена наставата на мајчин јазик како **не обавезна вежба**. Во **главните школи, повисоките одделенија и специјалните школи (6 до 8 одд.)** како и **политехничките школи**, може да биде понудена наставата на мајчин јазик како **не обавезна вежба** (без оценки) или како **слободен предмет** (со оценки). На општообразовните **високи школи, занаетсконасочените, како и на средните и високите насочени школи** во рамките на **школската автономија** може да биде понудена настава на мајчин јазик како **не обавезна вежба** или како **слободен предмет**.

ШТО МОРАМ ДА НАПРАВАМ, ЗА ДА БИДАМ ПРИМЕН-А ВО ЕДНА АВСТРИСКА ШКОЛА?

За прием во една школа потребно е пријава во управата (кај директорот) на таа школа. При приемот за секој вид на школа потребно е:

- ОСНОВНИ ШКОЛИ:** Почетниците мораат лично да се престават кај директорот.
Потребни **документи:** извод на родени, пријава (Meldezettel), потврда за државјанство, потврда за верска припадност.
- ГЛАВНИ ШКОЛИ:** Пријавите по правило ги доставува управата на основната школа во која е ученикот-чката, инаку (на пример во Грац) родителите или старателите од понеделникот после завршување на полугодишните одмори.
- ПОЛИТЕХНИЧКИ ШКОЛИ:** Пријавата по правило ја доставува управата на главната школа во која е ученикот-чката, инаку (на пример во Грац) родителите или старателите од понеделникот после завршување на полугодишните одмори.
- ЗАНАЕТСКОНАСОЧЕНИ ШКОЛИ:** Пријавата ја доставува наставникот-чката.
- ОПШТООБРАЗОВНИ ВИСОКИ ШКОЛИ:** Рокот на пријавување: една недела по завршувањето на полугодишните одмори.
Потребни **документи:** за **1. одд.:** пријава, потврда за државјанство, полугодишното свидетелство од **4. одд.** на основната школа, за висок степен на **реалната гимназија:** извод на родени, полугодишното свидетелство од **4. одд.** на главната школа.
- ЗАНАЕТСКОНАСОЧЕНИ СРЕДНИ И ВИСОКИ ШКОЛИ:** Рок на пријавување: една недела по завршување на полугодишните одмори.
Потребни **документи:** формулар за пријава, свидетелство од **4. одд.** на главната школа.